

MEXIKÓI SZIRONYOS MUNKA.

Egy ösvérszszámról.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az 1900-iki párisi kiállítás ügyei csak lassan haladhatnak előre, mert a franciák még mai napig sem tudták megállapítani az egyes nemzeteknek adott területek szétesztási módját. Ez pedig nagy baj reánk magyarokra és különösen a művészi iparral foglalkozó mestereinkre nézve; mert addig, amíg a terület kihatva és annak alaprajzi konfigurációja, magassági és világítási viszonyai meghatározva nincsenek, a terület felhasználását sem lehet megállapítani és így természetesen azt sem, hogy egy vagy más terv, gondolat mennyiben lenne kivihető és nagyobb megrendelések mennyiben lennének célszerűen eszközölhetők. Úgy látszik, hogy a franciák többet akartak felölelni, mint amennyit most markolhatnak, innen a zavar és a nagy késedelmezések. A kiállítási kormánybiztosság mindent elkövet, hogy ezeken az állapotokon — melyek ha továbbra is így maradnának, fölöttébb sajnos következményekkel járhatnának — segítsen; írásban és személyesen közbenjár, kér, sürget, informál stb. Mindezidáig azonban egyetlen egy csoportban sem sikerült az elhelyezés tervét megkapnia, jóllehet a franciák biztosra ígérték, hogy a XII—XV. (lakásberendezés és műipar) csoportok elhelyezésének ügyét legelsőbben és legkésőbb május elsejéig eldöntik.

Viszont sikerült a kormánybiztosságnak az ugyanottani magyar retrospektív kiállít-

tásnak kérdését dülőre vinni. A külön pavillon tervrajzára kiírt pályázat sikerrel járt. Tíz pályázó és 4 jutalmazott terv közül előbb a bíráló bizottság, majd a csoportbizottság is *Bálint Zoltánnak* és *Frommer Lajosnak* közös tervét: az Alpár-féle történelmi épületcsoport motívumainak eszenciáját, a kivitelre elfogadta.

Végrehajtó-bizottság is alakított, ugyan csak a mi történelmi kiállításunk intézőiből: Czobor Bélából, Fittler Kamillból, Radisics Jenőből és Szendrei Jánosból, akik a retrospektív kiállítás tervét kidolgozták és amely dolgot a csoportbizottság már el is fogadott.

Remélhető, hogy a régi magyarok jó ízlése és az általuk istápoltt művészi ipar, Párisban is csak oly elismerést fog magának kivívni, mint a mi ezredéves kiállításunkon; annál is inkább, mert most már a mi kiállításunk révén ösmeretesek azok a tényezők, amelyekkel számolni kell és különös figyelem fordítható azoknak a hézagoknak a kitöltésére, amelyek itt-ott a budapesti történelmi kiállításon észleltettek.

Szironyos munkáknak nevezik Debrecen vidékén azokat a börmunkákat, a melyeken vékony pávatollszárákkal kivarrt díszítmények vannak. Az ilyen szironyos munkákból Hermann Ottó kiváló tudósunknak érdekes gyűjteménye van, s ezeknek egy része Debrecen vidékéről, egy része pedig

Mexikóból való. Maga a kivarrás technikája csaknem azonos, de a díszítményi motívumokban is sok rokon vonás található, antipodeseinknek és a magyar nép munkái között. Nyilvánvaló, hogy a mexikói szironyos bőrvarrottasok spanyol eredetűek, vagy legalább is spanyol befolyásra vezethetők vissza s így közel áll a következtetés, hogy a két oly távol eső vidéken előforduló

munkáknak közös kiinduló pontja a keleten volt. Mindenesetre érdekes anyag ez az összehasonlításra s további kutatásra főleg azoknak, a kik a magyar népies ornamentikának bölcsőjét a kelet népeinél keresik s nem fogadják el azt az egyesek által portált felfogást, hogy a magyarok az itt talált szláv törzsektől vették át díszítményeik motívumait.

Érdekes emléktáblát tervezett **Scheffler Nándor** a székely-udvarhelyi állami kő- és agyagipari szakiskola igazgatója. Az emléktábla márványból készült s Udvarhely - vármegye új székházát díszíti. Rajta a székely kapuk ismert motívumjait látjuk földolgozva. Az egész kompozíciónak még bizonyos fajlege van ugyan, de azt hisszük, hogy több ilyen kísérlet

ráfogja vezetni a tervezőt, hogy miképpen módosítsa jövőben a faanyagok szánt formákat, a kő technikájának megfelelően.

Bárá Weissenbach János, a mint mély részvétellel értesülünk súlyos idegbajba esett, a melynek következtében állandó lakója egy hidegvízgyógyintézetnek. Munkáit a magyar közönség az iparművészeti társulat kiállításáról ismeri, a melyeken a báró, mint lelkes dilettáns, többször részt vett. Pyrosculpturáiból hármát a jelen füzetünkben bemutatunk, ezek is Weissenbach saját eredeti tervezetei nyomán készültek.

Bécsi Kunstgewerbeverein és az Oesterreichisches Museum új igazgatója közt folyó villongások, úgy látszik, teljes szakadásra fognak vezetni. Erre enged következtetni bécsi levelezőnk tudósítása, a melyet itt közlünk: Számosak jelenlétében tartotta meg március 29-ikén a bécsi Iparművészeti társaság évi közgyűlését. Elsőnek Gstettner udvari tanácsos, elnöklő alelnök, tudatta, hogy Scala udvari tanácsos a társaságból való kilépését bejelentette. Az erre vonatkozó levél egészen rövid és ok nincs benne felhozva. Az elnökség azonban a kilépést összefüggésbe hozza a műiparosok március 23-iki ülésével, ahol Gstettner erős kritikát mondott Scala, a bécsi Museum für Kunst und Industrie, igazgatójának működéséről. A kilépést hallgatagon tudomásut vették. Az elnök tudatta továbbá, hogy a régi elnöke Hamusch csász. tanácsos egészségi okokból kénytelen hivatalától végképen megválni. Érdemeit méltatva, a választmány díszelnöknek ajánlotta. Ezen ajánlás egyhangúlag elfogadtatott. A jelentés Rainer főherceg védnökhöz intézett köszönetnyilvánítással végződött. Wilhelm Lajos pénztárnok, pénztári jelentésének elfogadása után a választmány azt az ajánlatot terjesztette a társaság elé, hogy a császárhoz, mint a bécsi modern iparművészeti Múzeum megteremtőjéhez, kormányzasi jubileuma alkalmából, a bécsi műiparosok hódoló feliratot intézzenek. Az indítványt nagy tetszéssel egyhangúlag elfogadták. Szóba került továbbá a bécsi műiparosok által 1898. november és december és 1899. január hónapokban, az Osz-

Mexikó.
SZIRONYOS MUNKA.

trák Múzeumban rendezendő nagy kiállítás, a mely az iparművészet fejlődését volna hivatva bemutatni. Woschmann szobrász azt indítványozta, hogy a kiállítás csak az előkelő művészi irányt kövesse; kereskedelmi tárgyak ki legyenek zárva. (Helyeslés.) A visszalépett elnök helyébe az eddigi alelnököt, Gstettner udvari tanácsost, alelnököknek Angerer Károly és Iwinger Ferenc urakat választották meg.

Scala udvari tanácsos az Oesterreichisches Museum für Kunst und Industrie igazgatója, a fentebb említett bejelentésen kívül Gstettnerhez, a bécsi iparművészeti társaság alelnökéhez a következő levelet intézte:

Tisztelt Uram!

A bécsi iparművészeti társaság jónak találta lapjának ez idei első számában az

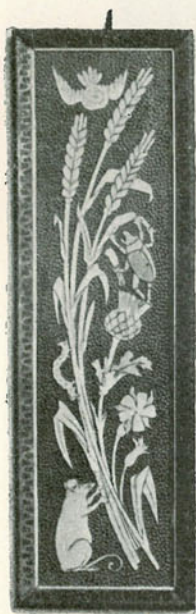

Tervezte: Scheffler N.

EMLÉKTÁBLA UDVARHELYMEGYE SZÉKHÁZÁN.

40*

osztrák Muzeumnál való működésemet gúnyos és lenéző vita tárgyává tenni. Nem akarom ezen eljárást a jó ízlés álláspontjáról megítélni, mert a mi kettőnk ízlése, alelnök úr, igen különbözik egymástól; de észszerű okokból sem lett volna Önnek szabad ezt a támadást ellenem intézni. Ennek következtében volt szerencsém Önnek rögtön a bécsi iparművészeti társaságból való kilépésemet bejelenteni. Bizonyára az Ön társulatának ama tagjai, kik az én működésemet áldásosnak tartják — vagy

Br. Weissenbachtól.
PYROSCULPTURA.

legalább arra a meggyőződésre jutottak, hogy az osztrák műiparnak nem az a hivatása, hogy az angol stilesztetikai becse fölötti vitáknak éljen — e véleményüknek a Kunstgewerbeverein előtt nyíltan kifejezést adtak. A mint a mai lapokból értesültem, Ön alelnök úr, egy a tegnapi napon, műiparosok által megtartott gyűlésen, a hol ellenem igaztalan vádakat emeltek, nem átalotta működésemet a legkedvezőtlenebbül megbeszélni. A bécsi iparművészeti társaság csak egy részét képviseli az osztrák műiparnak. A társaságon kívül álló nagyszámú műiparosokat nem tekintve, a társaság tagjainak is nagy része mellettem van a hazai ipar emelésére szükséges módok megítélésében. Ha már egyáltalában kétes annak a szükségessége, hogy a Múzeum vezetősége már évek óta egy magántársulatnak, a helyszűkének dacára, nagy áldozatokkal, az intézet tevékenységének szinte kárára, állandóan egy nagy kiállítási termet átenged, úgy viszont kétségtelen, hogy a tapintat magával hozza, hogy ezen társaság az igazgató működését meg ne nehezítse. Ha Ön

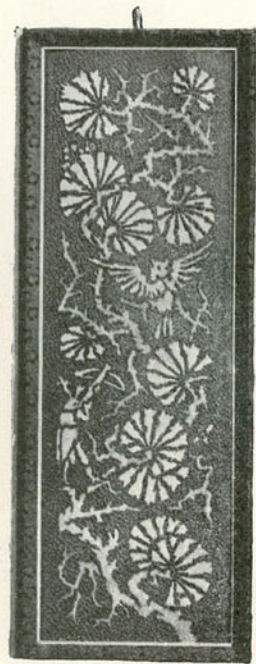
azonban, alelnök úr, más nézetten volna és ha Ön és a tisztelt választmány a jövőben is helytelenítené törekvéseimet, akkor először is arra kellene Önt kérnem, hogy összejöveleiket és gyűléseiket a Múzeum falain kívül tartsák. Bécs, 1898. március 28. Legmélyebb tisztelettel: *Scala*.

Egyetemi építkezések San-Franciskóban. Valóban amerikai számok és méretek szerepelnek a kaliforniai új egyetem pályázati hirdetményében, melyről angol lapok említést tesznek. Az összes fakultások és az egyetemmel kapcsolatos intézetek új művészi otthonáról van szó,

„a tudományok akropolisáról“. Az építés helyül egy 100 hektárnyi terület van kiszemelve a franciskói öböl fölött. Az épületek stílusa és elhelyezése, a 28 épületnek a környezetbe való beleillesztése egészen a művészre van bízva; a költés megállapítása ugyancsak egészen az építész dolga. A pályázat, melynek részleteit még nem közölték, nemzetközi lesz, valamint a bírálóbizottság is, mely a tervek fölött dönteni fog.

Br. Weissenbachtól.
PYROSCULPTURA.

Br. Weissenbachtól.
PYROSCULPTURA.

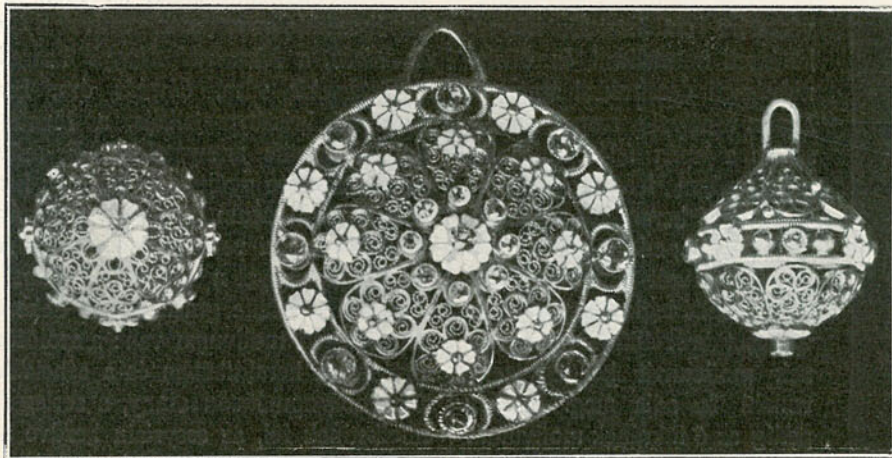
Díszes férfi ékszer garnitúrát készített Hibján Samu az iparművészeti iskola tanára, Latinovics Géza úr számára. Mintául az orsz. iparművészeti múzeum gyűjteményében levő XVII. századbeli egyik magyar ékszer szolgált. A rendkívül finom filigrán munka fehér zománccal és amethyst kövekkel van ékítve. Jelenleg a magyar iparművészeti társulat bazárjában látható.

Utazási ösztöndíj. A mint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi miniszter, lapunk jeles munkatársának, *Divald Kornél* (Tarczai György) írónak, négyszáz forintnyi utazási segélyt engedélyezett, hogy Olaszországban művészet-történelmi tanulmányokat tehessen. Igéretét bírjuk, hogy az iparművészet körét érintő megfigyeléseit, lapunk útján fogja közzé tenni.

Anglia és a párisi világkiállítás. Az angol kormány által szervezett párisi kiállítási bizottság február havában tartotta meg a *walesi herceg* elnöklete alatt alakuló ülését. A herceg hosszabb beszédben méltatta a kiállítás céljait és fontosságát és beszédében emlékeztetett arra, hogy németország *öt millió* márkát, a Svájc is másfél milliót szentel kiállításának szervezésére. Kívánatosnak mondja, hogy Anglia is a felvett összegnél nagyobbat szenteljen e kiállításnak, melyben India és a többi gyarmat is méltón lesz képviselve.

Műbarátok kiállítása Nancy-ban.

Az Amis des Arts-kiállítás Nancy-ban az idén is a becses művészeti és iparművészeti tárgyak nagy számát gyűjtötte össze. Nancy egyike ama felette kevés francia városnak, melynek Páristól független művészi élete van. Nancy-ra nézve egy a történelemben vetett visszapillantás könnyen megmagyarázza ezt a lotharingiai önállóságot. Már 1448 óta e városban oly hírneves üvegyárak virágnak, hogy II. Fülöp 1560-ban innen rendel üvegműveket és ugyanakkor nancyi üvegművészek Angolországba nyernek meghívást. A 18. században Lescinsky Szaniszlónak, a nagy műbarátnak és dilettánsnak kora ismét újabb virágzást teremt. Szóval, a mai nancy-i mozgalomnak mélyen gyökerező historiai multja van. A kiállítás szemlélésével legelőször egy művésznek távolléte tűnik fel, *Gallé Emilé*, az új mozgalom éltető szelleméé. A nancyi művészek legnagyobb része az ő hatalmas szellemének hatása alatt áll; némelyek mint Prouvé, Martin, Hestaux, Gruber személyes érintkezés folytán, mások csak közvetve, mint Majorelle vagy Daum, kiknek művészetét az ő eszméi termékenyítik, a nélkül, hogy önállóságukból annyit feláldoztak volna. A mi különben a nancyi kiállításra jellemző és egyéb kisebb művészeti centrumoktól

GOMBOK ÉS FORGÓ MAGYAR DÍSZRUHÁHOZ.

Készítette: Hibján S.

KÜLÖNFÉLÉK.

Hibján S.

KARDSZÍJ.

előnyösen megkülönbözteti, az az, hogy művészei a művészetek és iparművészeti ágak mind-egyikére kiterjeszkedtek. Míg teszem, Limoges csak keramikájával tűnik ki, addig Nancy az ő festőivel, szobrászaival, üvegművészeivel, keramikájával és bútortervezőivel valóságos kis Athén. De a sok dicséret mellett egy kifogás hangoztatása sem árthat: Nancy művészei még mindig csak a luxus számára dolgoznak. Remélhető, hogy idővel szorosabb kontaktusba lépnek az élettal. A kiállító művészek közt a legnevezetesebb és legerősebb egyéniség *Prouvé Victor*, kit a Champs de Marsi kiállításából, párisi freskóiból ismer a világ. *Prouvé* művészi egyénisége a középkori firenzei művészekre emlékeztet. Miként ezeknél, az ő tehetsége is a művészet minden ágában megnyilatkozik: festő, szobrász, bőrmunkás és ciseleur. A nancy-i Carnot-szobor és a városházán a dekoratív panneau-k egyaránt az ő művei. E kiállításon *Walter Crane* művészetére emlékeztető könyvkötészeti munkákkal és ötvös-művészeti darabokkal szerepel. *Daum* vázáival szerepel; művészetén a japán ízlés befolyása még erősen feltűnik. *Martin* most mint keramikus szerepel a kiállításon; eddig inkább bőrmunkáiról volt ismeretes. *Hestaux*, Gallé legkedvesebb tanítványa, tükröt állított ki, melynek motívumát két egyszerű vonalú fa adja meg. *Gruber* pedig az ő tükrének motívumát ugyancsak a növényvilágból merítette, a mennyiben

egy orchidea formájára támaszkodik. A távol levő Gallé hatása sok más művészen is meglátszik.

Lucien Falize, a francia ötvösök nesztora és legnagyobb mestere, néhány héttel ezelőtt meghalt. Róla egy előkelő német revue, a *Dekorative Kunst*, meglehangú cikkben emlékezik meg. E férfiú személyes tulajdonságai, valamint az iparművészetnek tett szolgálatai egyaránt méltóak a legnagyobb elismerésre. Falize hátrahagyott művei sokkal számosabbak, mint semhogy rájuk mindre ki lehetne terjeszkedni; méltatója csak azt a szellemet akarja jellemezni, mely egész művészetén végig vonul. Falize nem tekinthető az új művészet képviselőjének, ellenkezőleg tudatos ápolója volt a hagyománynak, ki a XIV, XV és XVI. Lajosok nagy mestereinek iskolájában nevedett. Némi modern műansz dacára e művészetnek utolsó hajtása volt az övé; de kétségtelen, hogy arra törekedett, hogy az újabb dekoráció követelményeihez képest némiképen átalakítsa. A régiak legnagyobb előnye mindenesetre megvolt Falize munkájában: a kifogástalan technika.

Falize a derék tanítványoknak és munkatársaknak egész körét gyűjtötte maga köré. Ifjúságában maga cizelált és öntött; mint a híres cég feje beírta már a vezetéssel és így kitűnő technikus személyzetet nevelt magának. Ilyenmű általa tervezett és műhelyében kidolgozott mesterművek a *Gaston de Béarn*, a *Navarrai Margit* basreliefek, a *Sassanide* váza, *Urania* óra, *Laetia* hercegnő kristályasztalkája, a Musée des Arts decoratifs aranyserlege. E művével, mely a Louvre gyűjteményébe fog kerülni, a British Museum hírneves Szt. Ágnes-kelyhéhez akart verdant-t teremteni. A serleg alakja, melyet a *Dekorative Kunst* reprodukál – felette graciózus. A dekorációk két történeti motívuma van: a szőlőfűrtnek története a heraldikában és a céhek. A fűrtök, veres zománcon arany, a serleg aljától emelkednek fel, az assyriain kezdve a görög, római és byzanci feldolgozáson stb. át Louis XV-ig. A céhcsoportok munka közt vannak feltüntetve: kőművesek templo-

mot építenek, könyvnyomtatók szednek és nyomnak. A serleg alapja magát Falize-t tünteti fel a renaissance-kor dús öltözetében, a mint Pye-nek, kitűnő vésőjének tanácsot ad. Belsejében lotoszvirág, pálma és liliom körvonalai láthatók, Egyiptom, Görögország és Franciaország művészetének symbolumai. E munka mindenesetre egy letűnő művészi korszak kitűnő képviselőjének tekinthető. Falize tehetséges szakíró is volt és mint ilyen nevezetes szolgálatokat tett az iparművészetnek. A *Gazette des Beaux Arts*ban megjelent cikkei kitűnő elméleti tudásról is tesznek tanúságot, valamint arról is, hogy szerzőjük nem volt a közeledő újjászületés sejtelme nélkül. Az Union Centrale-ban is a megújulás és haladás embereként szerepelt.

Dán emléktányérok. *Dániában* körülbelül tíz év óta szokássá lett, nevezetesebb dinasztikus vagy nemzeti események alkalmából emlékérmek helyett korlátozott számú „emléktányért” kibocsátani. E tányérok, csekély számuk folytán, Bécsben és értékben csakhamar nagyon emelkednek, akár valamely fényesen kiállított és kevés példányban kiadott tipografikus mű. Az 1888-ban megtartott Éjszaki Kiállítás alkalmával bocsátották ki az első sorozatot, összesen tizenkét példányban. Mintázata fehér alapon a királyi gyár sötétkék jegyét tüntette fel: három hullámos sáv felett a királyi koronát. Keresztély király jubileuma alkalmából e sorozatból bocsátottak aztán ki 1200 darabot „jubileumi emlék” gyanánt, 5 korona árban; ma már 80–100 koronát fizetnek darabjáért.

A királyi tányérok újabb sorozata aztán az agg királyi pár aranylakodalma, utóbb a trónörökös pár ezüstlakodalma alkalmával jelent meg. Mindegyiken az ünnepeltek monogramma alatt a dán királyi porcellángyár elmaradhatlan jelvénye: a három hullámos sáv, a mely tudvalevőleg a három dán tengert, a Sundot és a két Beltet jelképezi. Az aranylakodalmas tányérok a forgalomból csakhamar kikerültek, mert spekulációból egy konzorcium sokat összevásárolt és a megvett példányokat a Nemzeti Bankban

letéteményezte, hogy az árakat felhajtsa. Legújabbban igen művészi kivitelben bocsátották közzé a királynő nyolcvanadik születésnap tányérját, melyet ovális alakú, csipkeszerű füzér vesz körül; a monogrammot babérlevelek alkotják; alatta a jubiláris évszámok.

Női kézimunka-múzeum Bécsben. Heilinger tanár és Obermayer Aurélia asszony kezdeményezésére Bécsben nem régiben bizottság alakult, mely célul tűzte ki magának, hogy Ő Felségének ötven éves uralkodói évfordulója alkalmából *női kézimunka-múzeumot* létesít. E múzeum, mely művészi, gazdasági és humanitárius célok-nak óhajt szolgálni, minden időből és föld-ről való kézi munkák stílszerű mintáit összegyűjti és a tanuló számára hozzáférhetőkké óhajtja tenni; közvetíteni akar továbbá díjtalanul munkás és fogyasztó között, előadások tartásával és minták kikölcsönzésével pedig az ízlést nemesíteni törekszik. Mindenféle örömmel üdvözlök e bizottság megalakulását és különösen működésének humanus része elé néznek sok reménységgel: a legkeservebb szegénységen, mely nem híhatja fel nyíltan a könyörületességet, ily módon lehet leginkább segíteni. De a művészi eredmény sem lesz kicsinylendő; remélhetőleg ugyanis a bizottság működését nemcsak a régi szép élesztése fogja kimeríteni, hanem új művészi eszméknek is termő talajt nyújt.

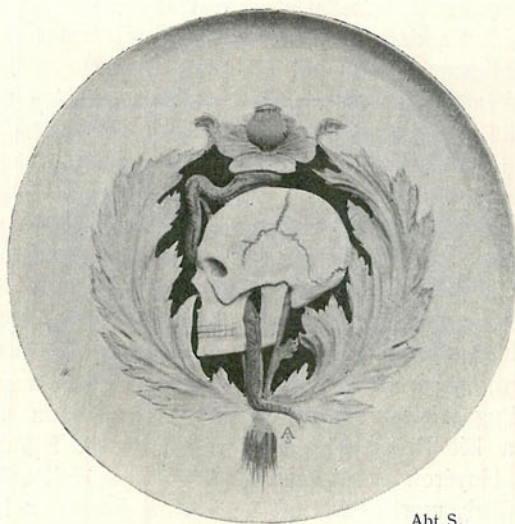
Történelmi evőeszköz kiállítás Lipcsében. A Zschille-féle evőeszköz gyűjtemény, mely a lipcsei iparművészeti múzeumban volt látható, a maga nemében egyike a legtökéletesebbeknek. Kilencszáz számnál többet tartalmazott és teljes áttekin-tést nyújtott az evőeszköz történelmi fejlődéséről. A gyűjtemény felosztása chronologiai; az egyes korszakokon belül az alcsoportok a származás helye, a feldolgozott anyag és a technika szerint különválasztvák. A fejlődés sorozatát Krisztus előtti korszakból való, ásatások alkalmával talált eszközök nyitották meg, többnyire egyiptomiak, görögök, etruszkok és rómaiak. A germán őskort tűzkövek és bronznyelek

képviselték, melyeket Skadináviában találtak. A korai gót korszakból csak kevés darab volt, de köztük faragott elefántson nyelű kések; a késő gótika korából ellenben már több. A tizenhatodik század termékei két csoportra oszlanak: német és olasz-francia munkákra. A német munkák közül különösen az öntött ezüstkancalok válnak ki figurális díszükkel, a kések és villák faragott fa- és elefántsonnyelűkkel. A tizenhatodik század olasz termékei e téren mindmegannyi kiváló művészi alkotás. A tizenhetedik század törekvése minél gazdagabb és dúsabb díszítést alkalmazni, e gyűjteményen is észlelhető. A tizennyolcadik századbéli gyűjteményből kiemelendő egy kovácsolt vaspéldány, valamint néhány nagyon csinos fa- és elefántsontfaragás, porcellán és szarvnyél, mindmegannyi a rokokó ízlésében. Külön csoportot alkot a vadász-kések gyűjteménye, melynek legrégebbi darabja a tizenötödik századból való, továbbá kertieszközök, ollók, orvosi műszerek.

A levél-bélyegpályázat nyertesei.
A kereskedelemügyi m. kir. miniszter kezdeményezésére hirdetett pályázat ügyében, — a melynek kiválóbb pályaműveit utolsó számunkban bemutattuk, — tudvalevőleg a m.

országos képzőművészeti tanács, a kereskedelemügyi miniszterium és a m. kir. államnyomda képviselői által alakított bíráló bizottság döntött. Az első kétszáz forintos díjat a jury *Abt* Sándor I. sz. tervének ítélte oda; a második 100 forintos pályadíjat pedig *Obendorf* Gusztáv rajzának. A jury ezenfelül helyénvalónak látta, hogy *Förk* Ernő c. betűs tervét, a melyet a második díjjal jutalmazott, pályaművel jóformán egyenlő értékűnek talált, száz forint tiszteletdíj ellenében megvételre ajánljon. Ezenkívül még *Pap* Henriknek, *Böhm* Jánosnak és *Csizik* Gyulának egy-egy tervét szintén megvételre ajánlotta a miniszternek 50–50 forint tiszteletdíj ellenében. A kitüntetett pályaművek reprodukcióit folyóiratunk V. füzetének 198., 199. és 200. sz. oldalán találja az olvasó.

A műbarátok köre által f. é. május hó 5-én a parkklubban rendezett jótékony-célú sorsolásra, több művész, nyereségtárgyul egy-egy festményt vagy szobrot átengedett a körnek. Ezeknek a munkáknak egyik érdekesebbje az a faragott s részben színezett fatányér, a melyet *Abt* Sándor szobrászművész készített, s a melyet a művész szívességéből itt bemutatunk.

Abt S.

FARAGOTT FATÁNYÉR.